

# Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 25 жовтня 1986 року

№ 128 (8791).

Ціна 2 коп.

**КОМСОМОЛЬЦІ І МОЛОДІ! СМІЛИВО, АКТИВНО,  
ПО-НОВАТОРСЬКОМУ ВКЛЮЧАЙТЕСЬ У РОЗВ'ЯЗАН-  
НЯ ЗАВДАНЬ ПРИСКОРЕННЯ!**

**XX з'їзду ВЛКСМ — ГІДНУ ЗУСТРІЧ!**

(Із Закликів ЦК КПРС до 69-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції).

## Попереду— 20 ударних тижнів

Підбито підсумки соціалістичного змагання комсомольсько-молодіжних колективів м. Олександрії. Переможцем по групі вузькоколійних вузькоколійних комсомольсько-молодіжних колективів проходників підго-

товчої дільниці № 1 шахти імені Ленінського комсомолу (керівник А. К. Поляков, групкомсорг Л. І. Хворостина). Цей колектив чи не з початку своєї біографії не має будь-яких порушень трудової чи виконавської дисципліни, один із лідерів змагання на шахті. Ось і за третій квартал виконання плану прохідних робіт становить 117,1 процента.

Наприкінці листопада цей КМК разом з усіма комсомольсько-молодіж-

ними колективами міста заступить на трудову вахту «XX з'їзду ВЛКСМ — двадцять ударних тижнів».

**І. ЛЕБІДЬ,  
інструктор Олександрійського МК ЛКСМУ.**

## Є про що доповідати

Нещодавно працівники Помічницького вагону-

го депо підбили підсумки виконання виробничих завдань за дев'ять місяців першого року одинадцятиріччя. Виконання плану вагонообороту становить 104,9 процента, ремонту вагонів у депо — 100,1 процента, заводського ремонту платформ — 100 процентів, продуктивність праці становить 94,8 процента, собівартість — 94,8.

Великий трудовий внесок зробили комсомольці депо, яких на обліку тут 28. І комсомольська організація по праву гордиться своїми кращими співчанами. Регулярно на 130—135 процентів виконує свої виробничі завдання В. Гриценко, на 130 — 140 — В. Василевський, на 115—120 — О. Лукачов. Їм буде про що звітувати XX з'їзду ВЛКСМ, до якого готується нині комсомолія країни.

**О. КОРНИЦЬКИЙ,  
Добровеличківський район.**

## СЛОВО—НАУЦІ

20—24 жовтня в області проходив тиждень науки і техніки, передового досвіду під девізом: «Комплексна механізація і автоматизація — виробництву».

У рамках тижня 23 жовтня відбувся зліт молодих учених, спеціалістів, винахідників і новаторів виробництва області, який розглянув завдання молодих новаторів Кіровоградщини в реалізації рішень XXVII з'їзду КПРС.

З доповіддю виступив другий секретар ОК ЛКСМУ В. П. Іванов. У обговоренні взяли участь начальник лабораторії заводу чистих металів, кандидат технічних наук винахідник Л. Г. Шепель, старший інженер Кіровоградського заводу радіовиробів, «Кращий молодий раціоналізатор України» І. І. Помазан, голова ради молодих спеціалістів Олександрійського електромеханічного заводу А. Шаблій, другий секретар міськомкому комсомолу М. Цигуль-

ський, директор обласної станції юних техніків Л. М. Харченко, майстер виробничого навчання Олександрійського СПТУ № 13 А. О. Колінський та інші.

Зі зверненням від імені учасників зльоту до всієї робітничої та учнівської молоді Кіровоградщини виступив П. М. Петрух, заступник начальника технічного бюро цеху сірого чавуну виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка», кращий молодий раціоналізатор країни.

У роботі обласного зльоту взяли участь секретар облпрофради В. Г. Мізерна, секретар Української республіканської ради ВТБР І. І. Кравчук, консультант відділу науки і навчальних закладів ЦК Компартії України С. М. Романовський, інструктор відділу науки і навчальних закладів обкому Компартії України М. М. Гарба.

**В. КУЦЬ,  
інструктор ОК ЛКСМУ.**

## ПРИСВЯЧЕНО МОЛОДИМ

БАКУ, 20 жовтня. (Кор. ТАРС). Кращі роботи тележурналістів, адресовані молодим, представлені на VII Всесоюзному фестивалі молодіжних телевізійних програм та фільмів. Огляд, що проходить під девізом «Молодий сучасник — будівник комунізму», відкрився сьогодні в Баку.

Численні телевізійні екрани стали цими днями головною прикметою інтер'єру готелю «Ашкерон», де проходить перегляд включених до програми фестивалю фільмів.

У рамках огляду відбулися також дискусії з проблем молодіжного телемоплення, зустрічі на промислових та сільськогосподарських підприємствах, у навчальних закладах. Авторів стрічок зустріли зі своїми героями — молодими робітниками, колгоспниками, студентами.

ЗАВТРА — ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

## Зразковий маршрут

Скромний маршрут міського автобуса один з найдовших в обласному центрі — від вулиці Панаєва до аеропорту. З початку року водії дев'яти потужних «Ікарусів» зробили близько 25 тисяч рейсів, перевезли десятки тисяч пасажирів, на 11 процентів перевищили плановий коефіцієнт використання машин, зекономили близько 20 тисяч літрів дизельного палива. Обслуговує маршрут комсомольсько-молодіжна бригада, яку очолює молодий комуніст Микола Павлович Коваленко. Серед дев'ятинадцяти водіїв бригади 8 комсомольців, стільки ж молодих комуністів і кандидатів у члени КПРС.

Прохання назвати передовиків змагання навіть записувало секретаря комсомольської організації автотранспортного підприємства 10021 Віктора Шеремета, начальника п'ятої автоколонії Миколу Івановича Кулика, наставника молоді Степана Матвійовича Лисенка.

— Тут можна говорити лише про весь колектив, — одностайно сказали вони. — Усі одинаково запалені в роботі. В бригаді не було жодного випадку порушення трудової дисципліни.

Відзначаються молоді водії і сумлінністю у виконанні громадських обов'язків. Володимир Кумпан завершив передплату на періодичну пресу. У першу чергу, звичайно, забезпечив своїх товаришів обласною комсомольською газетою. Принциповими народними контролерами виявили себе Микола Гордєнко, Віктор Берловський, Юрій Настаула. Групкомсорг КМК Леонід Леонів снідає за регулярним випуском «Комсомольського прожектора».

Усі водії добровільно дружинники по охороні громадського порядку. Немало зусиль доклали керівники підприємства в сфері побутових послуг. Цілодобово працює їдальня. На території підприємства є духова, перукарня,

два медпункти, комплексний приймальний і прокатний пункти. Цими днями має стати до ладу оздоровчий пункт з сауною й басейном. У неробочі дні водії користуються базою відпочинку в Компаніївці.



На знімку: водії маршруту розмовляють зі своїм наставником Степаном Матвійовичем ЛИСЕНКОМ. Зліва направо: Володимир ГАВРИЛЕНКО, Микола НОВИЧОВ, Віктор БЕРЛОВСЬКИЙ, С. М. ЛИСЕНКО, Микола НОВАЛЕНКО, Віктор КУБАНСЬКИЙ, Володимир РИЖЕНКО.

Фото автора.





«КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ПРОЖЕКТОР» ВЕДЕ РІШУЧУ БОРОТБУ ЗА ПОСИЛЕННЯ РЕЖИМУ ЕКОНОМІЇ, БЕРЕЖЛИВЕ ВИТРАЧАННЯ МЕТАЛУ, ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ ТА ІНШИХ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ, СКОРОЧЕННЯ ВТРАТ РОБОВОГО ЧАСУ, ЗМІЦЕННЯ ТРУДОВОЇ, УЧЕБНОЇ ТА ВИРОБНИЧОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЗБЕРЕЖЕННЯ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ВЛАСНОСТІ».

[З «Положення про «Комсомольський прожектор»].

## ДІЄВІСТЬ

«Попитом не користуються» — під таким заголовком у позаминулому випуску «Дозорця» (див. «Молодий комунар» від 11 вересня ц. р.) було опубліковано матеріали рейду по магазинах міста Олександрії, проведеного міськими «прожектористами». В ньому йшлося про якість товарів народного споживання і негативну оцінку місцевим широкого вжитку, яку випускають місцеві підприємства. За результатами рейду олександрійському електромеханічному заводу за випуск соковижималок та електробігуді і олександрійському заводу підійомно-транспортного устаткування за випуск пічних плит присвоєно «знак бракоробів».

Одержано відповіді керівників цих підприємств. Зокрема, директор електромеханічного заводу В. М. Саснюк повідомив, що критика визнана правдивою. Електробігуді типу БАЗ-11-0 у зв'язку з перенасиченням ними торговельних організацій і низького попиту зняті з виробництва ще три роки тому. Але й досі їх можна зустріти в торговельних закладах. Що ж стосується соковижималок, дослідну партію яких випущено у квітні ц. р., то основним їхнім недоліком виявилась підвищена вібрація при нерівномірному осідданні жому на стінки сита. З урахуванням відгуків споживачів конструкція була вдосконалена. Нині закінчуються випробування і завод готується до відновлення серійного виробництва соковижималок.

Головний інженер заводу підійомно-транспортного обладнання А. С. Логвиненко теж визнає критику газети справедливою. Газетний матеріал обговорено на нараді спеціалістів заводу. Причини браку криються, зокрема, в якості сировини: Запорізький металургійний комбінат поставляє чавун з низьким вмістом марганцю і масою, що перевищує передбачену ГОСТом.

Та причина браку пічних плит не тільки в цьому. Згідно наказу Міністра важкого і транспортного машинобудування УРСР ліварна дільниця товарів народного споживання поставлена на капітальний ремонт. У 1987—1988 роках намічається технічне переозброєння цеху, де передбачається плавка чавуну в індукційних печах з подальшою подачею в міксери для одержання необхідного хімічного складу чавуну і для підтримання температури металу за допомогою індукційного обігрівання, що повинно підвищити якість товарів.

В ТОРИННІ ресурси. В півтора рази намічено збільшити виробництво продукції з їхнім використанням в області протягом XII п'ятиріччя. В «Дозорці» ми мовили про це вже вели (див. «Молодий комунар» від 13 березня ц. р.). І не просто вели, а організували рейд на кіровоградське міське сміттєве звалище, куди невинувато потрапляли цінні відходи виробництва — метал, папір, пакля, а то й промислові вироби, деталі, навіть... двигуни. Після відповіді на критику газети керівники окремих підприємств міста Кіровограда цінну вторсировину на кіровоградському сміттєвому звалищі зустрінеш нечасто...

## СВІТЛОВОДСЬКІ ПОКЛАДИ

РЕПЛІКА

МАГАЗИНІВ типу «Юний технік» у місті над Дніпром немає. Жодного. Немає у магазинах і спеціальних секцій, які б задовольняли потреби юних винахідників і раціоналізаторів. Але багато юних архімедів не розгубилися і подалися в мандри. Не біється, тата і мама, недалеко забігли ваші дітлахи. На міське сміттєве звалище.

Чобувала там і рейдова бригада обласного штабу «Комсомольського прожектора». Смітник, призначений тільки для побутових відходів, тут фактично перетворився у... склад вторсировини. Гори дощок, ящиків, металевих виробів і відходів... Звідки все це? З підприємств міста. Рейдова бригада стала свідком того, як автомобіль № 11-99 КДЛ, що належить меблевій фабриці, вивіз з території підприємства на звалище багато деревини цінних порід, обрізків шліфувальної шкурки, ДСП. А ось із кузова автомобіля 18-47 КДЛ (завод твердих сплавів і тугоплавких металів) вивантажували разом з іншою вторсировиною кілька десятків реле...

Жваво на смітнику. Триває активний і успішний пошук невикористаних підприємствами резервів — вторсировини. А чому цей резерв не використовується тими, хто зобов'язаний це зробити в першу чергу — підприємствами? Це питання ми адресуємо директорам Світловодської меблевої фабрики та Світловодського заводу твердих сплавів і тугоплавких металів. Рекомендуємо керівникам підприємств, машини яких приїхали до або після перебування рейдової бригади обласного штабу «Комсомольського прожектора», транспорт із вторсировиною на смітник не висилати. Так буде краще в першу чергу для вас, шановні керівники, бо за прискорений перехід до ресурсозберігаючих і безвідходних технологій вас як мінімум похвалять. І, певно, преміюють. Із фонду економії, який у вас може з'явитися після впровадження згаданих передових технологій. Так що «стимули» є...

СТАТИСТИКА стверджує: один грам пального, збережений на кожному тонно-кілометрі, дорівнює в масштабах країни 450 тисячам тонн його економії. Вражає! А якщо кожен споживач пального зменшить його витрату лише на 10 процентів, то народне господарство країни майже місяць може працювати на збереженому пальному. Теж переконливо! А якщо...

Різноманітні заходи, що вживаються в країні, сталять надійний заслін безгосподарності, марнотратству у використанні нафтопродуктів. З року в рік витрати паливно-мастильних матеріалів зменшуються. І все-таки...

ЦЕРГОВИЙ рейд міського штабу «Комсомольського прожектора» підтвердив: порушень у використанні пального ще дуже багато. Тільки за 5 днів ми оформили 169 актів по вилученню «чужих» талонів. Незрозуміло, як потрапили талони:

з Кіровоградського управління виробничо-транспортної комплектації у тролейбусне управління;

з Кіровоградського обласного товариства кролиководів і звіроодів-любителів в АТП-10040;

з відділу позавідомчої охорони при Кіровському РОВД в колгосп імені Орджонікідзе Новгородівського району, у Кіровоградський чавуноливарний завод;

з олісекстранційного заводу на Кіровоградський дослідний завод «Цуно-Гідромаш»;

з українського музично-драматичного театру імені Кіровицького в Кіровоградському автогаражі № 23 міста Олександрії; з ремонтно-механічного заводу імені В. К. Таратуті в «Трансільгосптехніку» с. Підвисокі Новоград-Світловодського району;

з обласної спеціалізованої дільниці механізації тресту «Запоріжжестанмонтаж». Міністерства монтажних і спеціальних будівельних робіт м. Кіровограда;

з Кіровоградської автобазою № 1 в колгосп імені Крупської Кіровоградського району.

Талонами з печатною АТП-10001 користуються

## Районні штаби «КП» повідомляють.

УСТИНІВСЬКИЙ РАЙОН. Рейдова бригада районного штабу «Комсомольського прожектора», яку очолював його начальник О. ЩЕРЮК, провела рейд-перевірку підготовки та-ринницьких ферм колгоспу імені Кірова до зимово-стійлового періоду утримання худоби. З'ясувалося, що надії молока нижчі відповідного періоду минулого року. Особливе відставання допущено на другій молочнотварній фермі, де показники по надоях — одні з найгірших в районі. Причини цього не нові. Найперш незадовільна підготовка до зими: неутеплені вікна, неполаджені двері, розламані кормушки та поїлки. Часто бувають перебої з поставанням водою. Причому перебої серйозні: худоба по кілька днів (!) буває без води.

На фермі панує антисанітарія. Транспортні праціють лише частково. Корми роздаються вручну. Порушуються правила техніки безпеки та протипожежної безпеки.

Матеріали рейду направлені правлінню колгоспу для реагування, висвітлені в районній газеті.

ДОЛИНСЬКИЙ РАЙОН. Райштаб «КП» спільно з комітетом районного КНК провели рейд-перевірку готовності до озалювального сезону котельних ПМК-4, комбикормового заводу і комбінату комунальних підприємств. У рейді взяли участь лікар райсанепідемстанції Г. С. ЦУРКАН, заступник голови міськради Л. Ф. НИКИТИНСЬКИЙ, інспектор районного комітету народного контролю Л. О. ШОСТАН і заступник завідувача відділом комсомольських організацій РК ЛКСМУ Віталій ЖЕРНОВИЙ.

Встановлено, що в котельній ПМК-4 обладнання до роботи готове. Але відсутні елементарні санітарно-гігієнічні умови для обслуговуючого персоналу. Немає побутових кімнат, рукомийників, вікна не утеплені, двері не підняті, у стінах — великі щілини.

Котельня комбикормового заводу до роботи не готова. На день перевірки рукомийники ПМК «Міжгород-госбуду» проводили ремонт одного котла. Інший котел підремонтувати неможливо, а лампи йому ще й досі немає.

За результатами рейду-перевірки комітет народного контролю прийняв відповідну постанову. Зокрема, головному інженеру комбінату комунальних підприємств В. С. Пісному, директору комбикормового заводу Ю. І. Білоусу оголошені догани. До 1 листопада їх зобов'язано усунути виявлені під час рейду недоліки.

## ДОХАЗЯЙНУВАЛИСЯ...

В обласний штаб «Комсомольського прожектора» надійшло тривожне повідомлення від новгородівських районних «прожектористів»: в колгоспах імені Орджонікідзе та «Іскра» простояють цінні механізми, допускається їхнє розкомплектування. Словом, тут допускають безгосподарність, не дбають про механізацію трудомістких процесів.



— Було б більше користі, якби ви, товаришу голові, на ці гроші та купили сани...

(З 1983 року в колгоспі імені Орджонікідзе під дією атмосферних опадів і часу, а також розкомплектування прийшов у непридатність електропроріджувач вартістю 5 тисяч карбованців).

— Не каркай тривожно, голубонько. Не біється, що колгоспні механіки крутяться біля нашого гнізда. Я в цьому впевнений, і онуки наші ще випустять.

(Чи довго ще в колгоспі «Іскра» не використовуватиметься обладнання для кормоприготування вартістю 15 тисяч карбованців?).

## БРОУНІВСЬКИЙ РУХ

С ПИСОК можна продовжувати. Цікаво, який вигляд мають поквартальні звіти підприємств, установ і організацій, згаданих сьогодні? Резонно припустити, що складені вони формально, істинної картини використання пального не відбивають. Там списали, в іншому випадку недописали, погнали — і все в ажурі? А як же боротьба з приписками, окремими випадками, яку сьогодні як ніколи повели в нашій області?

Закон збереження і перетворення енергії об'єк-

тивно не залежить від свідомості людини. А от закон використання пального за призначенням, правдивого використання — залежить. І ще немало тих, які його порушують. Ось, скажімо, водій В. Бігун

обізнаності керівників підприємств, установ і організацій — напевно чи. Так у чому ж справа?

НАЙПЕРШЕ слово тут, звичайно, повинні сказати оператори-заправники АЗС. Щоб покласти край подібним фактам, їм достатньо не «отоварювати» порушників. А вони чомусь ніяк не хочуть звикнути до встановленого порядку відпуску нафтопродуктів. Отож ми чекаємо дієвих, рішучих заходів від кіровоградської перевалочної нафтобази Черкаського територіального управління по забезпеченню нафтопродуктами, зокрема, від її начальника В. Л. Мішеріченка.

Поки що ж брουνівський хаотичний рух характерний для талонів на бензин. Тече «невичерпне джерело» бензину в кастри «приватних». Та чи довго при такому ставленні до пального це джерело бітими ключем?

Кіровоградський міський штаб «Комсомольського прожектора».





На знімку: старший інженер відділу голографії Державного історичного музею УРСР О. О. КУЛІШ, старший інженер лабораторії прикладної голографії А. П. СРІСР О. Б. ВОРОШНІН (ліворуч) і завідувачий секцією голографічних виставок Державного історичного музею УРСР В. М. БРИЦІН готують до експозиції нову голограму.

Фото В. СОЛОВЬОВА. (Фотохроніка РАТАУ).

#### ГРАНІ МОРАЛІ

## Чи по совісті живеш?

«Я зайшов у магазин разом із Фокієм Костянтином. Він взяв куртку, сказав, щоб я одягнув її і відправив мене в гуртожиток. Зразу ж за мною прибігла продавщиця і куртку забрала. Вину свою визнаю і більше такого не допущу». (З пояснювальної записки Шушаріна Миколи).

«Де це бачено: молоді, здорові й курткою спокусились? А несли скільки?» — обурювались од носельчани.

Одні закрили, інші між собою, але всі осуджували цей вчинок. Не обійшлося і без образливого в спину: злодюги!

Люди називають речі й вчинки своїми іменами. Та не всі і не завжди.

Олена Загородня та Катерина Панасюк винесли з ковбасного цеху Голованівської заготконтори по кілограму ковбаси. Віктор Кушнір взяв із свинокомплексу колгоспу імені Шевченка цього ж району 10 кілограмів комбікорму і 8 кілограмів кормових буряків. Федір Самарняк приніс додому 30 кілограмів пшениці з колгоспного току.

Ось так делікатно: «виніс», «взяв», «приніс» — говорили у народі. Проте, у справах заводських нацих комуністів, чітко написано — «крад».

Що керує цими хлопцями і дівчатами, штовхає їх на злочин — живуча сила звичок та психології? Інерція? Помилкове уявлення, що пронесе, обмине?

Думаю інше: брак відповідальності. А ще шкідлива, аморальна звичка: говорити одне, а робити інше.

Болячки нашого життя, наших стосунків — на виду, і при нагоді побурчати про негаразди кожен мастак. Скільки, мовляв, можна? А щоб відкрито виступити проти конкретних людей — ні. Хай, може, хтось інший — моя хата хвилює.

Ми обурюємось, та дуже рідко замислюємось: звід-

ки ж беруться серед нас такі комсомольці? І, звичайно, ніхто не зізнається вголос, що це ми самі їх вирощуємо, свідомо прикриваючись міщанським формулюванням: яке мені до цього діло?

Олена, Катерина, Віктор і Федір знали, що переступають межу дозволеного, знали, що не просто беруть, а крадуть. Та не виявилось у них, як і в попередніх «дійових осіб» морального гальма, яке б не дало їм переступити Закон — того гальма, яке надійніше від страху перед відповідальністю застерігає нас від непоправимого вчинку.

Тих, хто краде, рано чи пізно «дійальність» призводить до одного — до лави підсудних. І, мабуть, треба так пояснювати підсудним, що кожна матеріальна річ має вартість і комусь-таки належить — державі чи громадянину.

Але чи можна скласти ціну порядності людській? Життя складне. Готових рецептів на те, як його прожити, немає. Тільки надійна моральна основа, що закладається в нас щодня, надає зірності при оцінці власних вчинків. Справжній комсомолец при всіх обставинах збереже в душі, у серці своєму незіржавілім той моральний стрижень, що, як стрілка компаса, як би не крутила його доля, не дозволяє збитися з правильного курсу.

Земля «горить» під ногами любителів легкої наживи. І треба рішуче викорчовувати здрісто, хабарництво, зловживання службовим становищем.

Ми взяли за оздоровлення нашого морального клімату, і цю місію треба робити з чистим серцем і чистими руками. Для початку суворо запитати себе: чи по совісті живи.

**В. ШУНДРИНА,**  
студентка факультету журналістики Київського держуніверситету імені Т. Г. Шевченка.

## Ласкаво просимо, новачки!

У Н-ській частині завершено операцію «Новачок». Так тут назвали комплекс заходів по підготовці до прийому молодого поповнення.

Ще в середині літа з ініціативи воїнів другого року служби було створено бригади з солдатів і сержантів, які мають спеціальності столярів, плиточників, малярів, опоряджувальників. Армійські умільці мали переобладнати клуб, бібліотеку.

Невпізнанною стала і солдатська чайна, яка нагадує кафе. Яскравий інтер'єр, голубий екран телевізора, присмачена музика, свіжі квіти, різноманітне частування — все це створює хороші умови для від-

починку, допомагає знімати фізичні і психологічні навантаження.

Подбали в частині і про задоволення духовних запитів воїнів. У затишних приміщеннях бібліотеки і читального залу зібрано літературу, яка буде до смаку і найбільш вибагливому читачеві. Особливо важлива для багатонаціонального колективу наявність книжок мовами народів нашої країни. В цьому заслуга ради бібліотеки, яка звернулася у ЦК комсомолу союзних республік з проханням прислати таку літературу.

«Спасибі за прийом!» — говорять молоді воїни, що прибувають у ці дні в частину.

**М. ЗАЙКА,**  
**кор. РАТАУ.**

Червонопрапорний Київський військовий округ.

## СПОСІБ ЖИТТЯ — РАДЯНСЬКИЙ

## Від світильника— до дисплея

Ділічі на рік відзначають свято першого дзвінка учні і педагоги Львівської середньої школи № 6. Один раз, як звичайно, 1 вересня, другий — на місяць пізніше, в день, який поклав початок відродженню народної освіти на Львівщині.

Визволене від гітлерівських окупантів місто заліковувало рани. В першу чергу відбудовували школи, перетворені фашистами на казарми. «Сьогодні — удача! Дістали скло і, нарешті, в майбутні класи проникло денне світло: ми звільнили вікна від солом'яних тюків, а потім розчистили завали сміття, що

лишилось після фашистських воєн», — записав у ті дні в своєму щоденнику П. М. Курбатов. Він став одним з тих, хто у важкі часи організував навчання дітей. Нині його щоденник експонується в шкільному музеї.

Відтоді минули десятиріччя. Давно «перекочували» з класів у музеї чорнильниці і світильники, зроблені з стріляних гільз, зошити з пофарбованих газет і обгорткового паперу, саморобні глобуси і карти. У школах засвітились екрани дисплеїв. Але ветеранам і тепер вистає турбот. Вони діляться досвідом початкової військової підготовки, очолюють штаби «Зірниць», беруть участь у пошуковій роботі.

**І. БАЧУН,**  
**Н. КИСИЛЕВСЬКА.**

## ФІЗКУЛЬТУРУ — ТОБІ І ВСІМ

## ...А ДЕКОГО НАПАВ БЛУД

### ЧИ МОЖЕ КМК ОБ'ЄДНАТИ Й ТИХ, ХТО ЩЕ НЕ ЗАЛУЧЕНИЙ ДО СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ!

**П**ОКЛИКАЛИ молодого робітника в завком комсомолу.

— Ти з ким вчора блукав містом?

— В мене своє товариство. І після роботи я що хочу, те й роблю.

— От і наробив — у ватверезник потрапив, заблудившись пізенько. А тепер мусиш відповідати за свої вчинки.

— А я нічого такого поганого не зробив...

Розповідаючи про цю історію, секретар комітету комсомолу Кіровоградського ремонтно-механічного заводу імені Таратуті Геннадій Овчаренко справді неабияк хвилювався.

— Особливо мене тривожить те, — говорив він, — що у відділі головного механіка, де працює Ігор Бондарев, не зреагували на вчинок комсомольця, мовляв, хлопець з роботою справляється, а що там, за проходною, то не наша справа. Він знає, як проводити свій вільний час.

А чим би міг займатися Ігор? Може кликали його в колектив художньої самодіяльності, може пропонували займатися в спортивній секції? Якби ж то...

У завкомі комсомолу ведуть розмову саме з цього приводу. Мене цікавить, чи виходять КМК на старті ГПО.

— Ви ж знаєте Олександра Глуценка, кандидата в майстри спорту, — розповідає Геннадій Овчаренко. — Він тренує групу багаторборців, які навіть на республіканських змаганнях виступають.

Так, про це я знаю. Але ж то лише 12—15 чоловік, серед яких немає і половини комсомольців. А хотілось почути про турніри, що проводяться під девізом «Всією бригадою — на старт!». Саме така форма організації спортивно-масової роботи допомогла в багатьох колективах «Колоса», на підприємствах Світловодська залучити максимальну кількість виробників до занять фізкультурою. Однак про старті спортивних бригад на ремзаводі ще й мови не було.

Тут — 230 спільчан і всього два КМК.

— А скільки комсомольців сідало нормативи ГПО? — цікавився після заговору, як зрозумів, що на заводі не пропагуються нормативи і вимоги фізкультурного комплексу (не проводяться бесіди, лекції, відсутні плакати, діаграми, таблиці з результатами майбутніх значків), навіть про добрий приклад робітника Олександра Глуценка не всі знають — хоч

би «блискавка», хоч би фотомітка, хоч би стенд на видному місці).

Геннадій Овчаренко, звичайно, не міг відповісти нічого конкретного, бо пам'ятає лише про те, що робітники заводу брали участь у легкоатлетичних заїздах, які проводив районний спорткомітет, та ще про старті волейболістів на зональному турнірі. А що було тут, у моєму фізкультурі? Аж нічого (крім змагань у вузькому колі з шахом, шахів, настільного тенісу). Бо де ж влаштувати ті змагання, коли на заводі є один тенісний стіл і... місце, де колись був волейбольний майданчик.

На звітно-виборних комсомольських зборах згадали про це (і про те, що немає спортивної форми). Директор заводу В. М. Тиунов, голова завкому профспілки М. Г. Лимаренко обіцяли: «Чим можемо, допоможемо!». (До речі, такі обіцянки були й років десять тому).

Гаразд, залишимо в спокої керівників заводу, в них он скільки державних справ (хоч дбати про фізичне виховання, про створення належної спортивної бази — питання теж державної ваги). А от яку ініціативу проявив комітет комсомолу? Як з'ясувалось, комітетники не забули, що спортивно-масова робота від їх діяльності також не відокремлена, що інструктору по спорту І. Я. Писаренку вони мають неодмінно допомогти.

Зійшлися на думці: треба щось робити, треба будувати спортивні майданчики, досить проситися в спортзал підшефної школи № 4, куди частенько їх не пускає сторож. Поговорили на своєму засіданні...

Поговорили і на звітно-виборних зборах. Нині вже в комітеті комсомолу за фізичне виховання відповідає Олег Шрамчевський (про те, що його попередник Сергій Даниловський не справився зі своїми обов'язками, на зборах не згадали). Отож Геннадій Овчаренко додає:

— Після засідання того вирішили планувати свою роботу по-новому. Щоб наші заходи були в руслі місцевих турнірів.

— І що ж конкретно заплановано, які є намітки в комплексі?

— Поні що плануємо, думаємо...

Планували після засідання комітету, планували після звітно-виборних зборів. Та так і недопланували, недодумали досі. Бо навіть кандидат у майстри спорту Олександр Глуценко (майстерності він домігся завдяки тому, що ще зі шкільної партії захоплюється спортом, влас-

ною наполегливістю, а не з допомогою заводчан) не пам'ятає, які змагання в колективі були цієї осені.

І ось я проходжу цехами підприємства, пропоную робітникам заповнити нашу редакційну анкету «КМК і ГПО» (див. «Молодий комунар» за 21 жовтня). Тільки на дільниці, де працює Олександр Глуценко, робітники могли сказати щось суттєве: із 25 чоловік спортом займається (хоч і нерегулярно) 8, в змаганнях «Всією бригадою — на старт», звичайно, участь не брали, бо не мали де підготуватися до них. А в КМК токарю, який очолює Микола Дрозд, з 9 молодих робітників лише 1—2 інколи бере участь в спортивних поєдинках. У КМК слюсарів Володимира Долена та ж «масовість».

**М**ОЖЕ, ремонтно-механічний завод й «бідний», немає коштів на те, щоб закупити два стовпці на волейбольному майданчику, немає за що купити футбольну форму. А от у касі виробничого об'єднання по сілках «Червона зірка», либонь, трохи поаніше. І є в них, червонозорівців, свій стадіон, свій спортклуб. Як же справи тут з впровадженням в дію комплексу ГПО і проведенням стартів спортивних бригад? На це запитання спробувала відповісти старший інструктор СК «Зірка» В. Демидова:

— Такий турнір ми провадимо. Однак тут ще багато нерозберихи — в змаганнях з плавання беруть участь одні бригади (всього 11), на легкоатлетичних поєдинках інші (15), у тирі — нові (11), із зимового багаторборства всього сім бригад із майже 400 виробничих підрозділів. А з літнього ми не проводили.

— Хто ж регулярно тренується?

— Інколи бачимо на стадіоні хлопців з КМК Олексія Попова. То вони й на обласних змаганнях заажди.

— А тепер? Чи можу я когось із заводчан зустріти в спортзалі?

— Ніхто на прийде. Бо в нас потоп. Уже шість місяців тече дах, сичить вода навіть через стіни. То ми в ігровий зал перевели юних спортсменів ДЮСШ, бо там, де найгірше тече, аварійне становище.

І показали мені господарство спортклубу. Справді, тут не до стартів — зі стелі тече і парув. А недолаз може ще й замерзати. Директор будинку

фізкультури спортклубу В. П. Андріюченко ходить спортзалом, зазначаючи рунаи куртки, стоїть біля змивачної труби і чекає заступника головного інженера підприємства П. П. Назаріна, якому доручено зробити тут ремонт. І не може дочекатись. Бо була відповідь: «Не до вас».

Що ж насправді виходить, якщо керівники підприємства, комсомольський актив досі не визначились? Як їм бути: думати про те, щоб люди займалися фізкультурою і спортом, чи планувати, обіцяти чи забувати про цю важливу справу?

У червонозорівців поки що просвітку не видно: бо в завкомі комсомолу тут теж нині не можуть сказати, скільки спільчан склало нормативи ГПО, скількиком треба скласти. Отже, питання впровадження комплексу ГПО в дію пущено на самопливу.

На ремзаводі вже є дуже виразні плоди такого підходу до справи. Після того, як комсомольцю Ігорю Бондареву за негідну поведінку було винесено догану, про його життєву позицію в колективі, де він працює, не заговорили, не уважали за потрібне. Завком комсомолу через три місяці запитав: «Ти ж зовсім одірваний від колективу, байдужий, безініціативний, на збори не ходиш, членських внесків не сплачуєш?». Тоді юнак поклав перед Геннадієм Овчаренком заяву: «Прошу виключити мене з рядів ВЛКСМ... вважаю себе не гідним бути в його рядах».

І тепер він знову піде за проходною. Знову ж може заблудити... І він, і ще хтось... Заблукують молоді люди. Бо ми до них вчасно не повернулися лицем... Бо були байдужими... Бо пошкодували своїх сил, а потім і коштів на спортмайданчик... А може ще й більше — ми просто не виконали свого обов'язку? Не допустити, щоб людина заблудилась, дати їй простір для корисних дій — обов'язок багатьох громадських організацій. І директора заводу, і секретаря завкому комсомолу, і...

Ні, щось у нас тут не так, шановні заводчани. Якщо на голову юного спортсмена тече вода, а молодий робітник потрапляє в сумнівну компанію і ми байдужі до цього, то тут щось не так і в нашій позиції.

Від одного лише Геннадія Овчаренка мені довелося почути тривожне: — Я ночами не сплю, думаю, як це трапилось, що ми втратили Ігоря Бондарева...

**М. ШЕВЧУК.**



Юрій  
ДМИТРЕНКО

## ПРИГОДНИЦЬКА ПОВІСТЬ

(Продовження. Поч. у №№ 118, 121—123, 125  
за 2, 9, 11, 14, 18 жовтня ц. р.)

— Тоді не відкладатимемо на потім. Я змалюю вам, капітане, ситуацію, в усіх деталях, поміркуємо, чим вам належить зайнятися в першу чергу. Записувати нічого не треба, послухайте уважно. Нам стало відомо, що на території області діє досить спритний промисловий агент. Орієнтовно вважаємо, що працює він на розвідку однієї з європейських країн. Себе він поки що виявляє тільки інформацією, яка надходить з нашої області. Ми встановили...

## ЯК ЖИТИ ДАЛІ?

З кожним днем Степанкові ставало краще. Тепер він міг без особливих зусиль сидіти на ліжку, зник біль у попереку, зростались переломи на ногах: вже почали зніматися гіпсові пов'язки. Але чим ближче було одужання, тим дужче Степанко смутнішав. Гнітило питання: «Як жити далі?». Скоро літо закінчиться, в школу йти... Як там квартира? Навіть повертатися до неї страшно, бо все в ній нагадуватиме про батьків. Які щасливі були роки... Навіть не помічав цього... А тепер? Як тепер? Учора знову провідували однокласники... Запитували: буде він ходити в їхню школу, чи, може, слідчий розшукав десь когось, та Степанко про них навіть не чув ніколи. І не уявляв себе в чужій родині. Мабуть-таки найкращий вихід — школа-інтернат.

Пригадалася вчорашня розмова з Максимом Михайловичем. Він сказав: «Одужуй, не хвилюйся! Все влаштується. Один старший товариш у тебе, уважай, з. Це — я. Та й батькові друзі он турбуються про тебе. Все буде гаразд. І вище голову: будь, як кажуть, мужчиною!».

— Не давав спокою візит Дмитра Нестеровича... Чого він приходив? Коли слідчий, якому він розказав про візит незнайомця того ж таки дня, запитав про це, він так відразу й не міг відповісти до ладу. Справді, чому приходив? Провідати? Не дуже віриться. Адже вони не знайомі навіть. І чогось відвідувач допитувався, чи не пригадує він його.

— І що ж ти відповів? — захилювався тоді Максим Михайлович.

— Я сказав, що ми раніше не зустрічалися, а чи називав татко серед своїх друзів, не пригадує.

— А ну точно згадай: як саме ти йому сказав?

— Вибачте, кажу, але ми раніше з вами не зустрічалися. А ось чи в розмовах вас мої батьки згадували — пригадати не можу.

Тоді Максим Михайлович, здається, залишився задоволені відповіддю, і просив, якщо раптом Дмитро Нестерович з'явиться ще: наполягати на тому, що вони досі ніколи не зустрічалися. А про свою підозру, різні там здогадки про очі, погляд у розбитій автомобільній, яскравий спалах сонця після аварії і, особливо, про діагностик навіть думати треба забути, не те що з кимось думками ділитись.

Звичайно, Максим Михайлович людина хороша, добра. Але він — слідчий міліції. Сумнівається в тому, що зіткнення на шосе — випадковість. Виходить, злочин? Хтось вчинив замах на його батьків? Для чого? Заради діагностики? Але ж батько ніколи не робив з нього таємниці. Чи не простіше було просто зняти його з автомобіля? Він часто майже без нагляду стояв перед будинком не одну ніч. Степанко так і заявив слідчому. Та той тільки зітхнув.

— Можливо ти й правий, але сам бачиш — прилад зник після аварії, саме після аварії. Чому? Все не так просто... Та ми розберемося, хай це тебе не хвилює... Твоє завдання тепер — якнайшвидше одужати.

Легко сказати! Хіба житимеш спокійно, поки по землі ходить обивця твоїх батьків... А чи є він? Адже водій «Запорожця», з яким зіткнулися, теж загинув... Це, швидше всього, нещасний випадок з трьома жертвами. Тоді чого ним займається міліція? Максим Михайлович, правда, казав, що причини кожної автомобільної аварії з трагічними наслідками повинні розслідуватись. Аби можна було усунути їхні причини в майбутньому й покарати винуватців. Але тут випадок не зовсім зрозумілий. Та ще отой навіязливий чужий погляд... Тепер він уявлявся Степанкові так чітко, ніби трапився це тільки що. Зараз уже нема сумніву, що після аварії він бачив саме ці очі, очі Дмитра Нестеровича. Коли Максим Михайлович попросив описати цього дідуся, Степанко навіть розгубився. А й справді, скільки йому років? Здається, що не старий чоловік, але коли придивитися... Мереживо тоненьких зморшок біля куточків очей, фарбовані чорні брови, таке ж дуже чорне волосся...

— Може, парик? — перепитав слідчий.

(Далі буде).

## «Міняю шубку на комбінезон»

Ні, таких оголошень ніхто не розвішує на стовпах біля тролейбусних і автобусних зупинок. Поки що... Але є сквери і парки, де молоді мами й бабусі збираються не тільки для того, щоб діти подихали свіжим повітрям, а й для традиційного «обміну інформацією» про те, як їхній малюнок їв, спав, на скільки підліс і, звичайно, що з дитячих обшуків потрібно терміново придбати. Ось тоді до живої розмови підключаються навіть ті мами, які досі сиділи з книжкою за уважним читанням, — ця тема нікому не байдужа.

— Які, ви кажете, черевички вам потрібні? — З ворсом усередині, розмір одинадцятий з половиною.

— Стривайте, стривайте! Здається, он та блондинка має хлопчика, старшого від вашого на рік. І телефон своєї сусідки я вам дам. А ви допоможіть для моєї Оленки знайти комбінезон.

Не обов'язково новий. Бо ж вони ростуть... Деякі мами прилаштувають сумки до дитячих візочків і обмінюються речами (попередньо домовившись), тут же, у сквері. Інші, зітхнувши, приносяться, що вдома лежать і костюмчики, і шапочки...

Пригляньмося до нашої малечі. Дівчатка у платтячках з бантиками, вишивками, у картатих спідничках, нейлонових курточках. Одне слово, юні модниці. Не відстають від них і хлопчики. Але ж... Син чи донька дуже швидко підросла, то й виникає потреба продати чи обміняти ще зовсім пристойні речі на одяг більших розмірів.

— Так, але де? — молоді мами, з якими я завела розмову у відповідь на загадку про комісійний магазин, скептично посміхнулися.

— Півдня треба там чекати...

## ДАВАЙТЕ ЗАМИСЛИМОСЬ

А чому, власне, півдня? Завідуюча централізованим пунктом по прийому речей на комісію Жанна Панасівна Соловйова підтвердила нарікання матерів:

— Так, щоб здати речі на комісію, витрачається дуже багато часу. Черги, на жаль, і справді великі. Наш магазин — єдиний, до речі — приймає речі практично всі, в тому числі і дитячого асортименту, зношені не більше ніж на п'ятьдесят процентів. Здають нам й іграшки, й візочки дитячі.

— Отже, довгі черги ви поясните тим, що такий магазин — один?

— Не лише цим. Справа в тому, що дитячі речі, як правило, недорогі. Ось, наприклад, маленькі сандалики. Ми оцінюємо їх в один карбованець. А над цим карбованцем у магазині ворожать довгенько: доки товарознавець оцінить, оформить, напише, потім продавець прийме

до комісійного магазину, зробить записи, а є ще бухгалтер, касир... Одне слово, оформлення документації, якої вимагає інструкція по комісійній торгівлі, дуже трудомістке.

У комісійному дитячому магазині речі найменших розмірів користуються великим попитом. Тільки привезли з пункту прибутку — і взуття, і одяг миттю розкуповують.

Коли я зайшла до цього магазину, то не було там ні черевичків одинадцятого розміру, ні комбінезона. А вони лежать без потреби у багатьох молодих мам...

Однак півдня ніхто не чекатиме.

Звичайно, оформити модну сукню вартістю сімдесят карбованців або мокрову кофту за таку ж ціну і дитячий костюмчик за п'ять-шість карбованців — різниця велика, для магазину вона відчутна. Але здавати дитячі речі на комісію необхідно. Мабуть, слід переглянути порядок здачі речей дитячого асортименту, щоб вони не лежали дарма по шухлядах.

В. ІЛЬІНА,  
м. Кіровоград.ЖИТТЯ  
МОЛОДОЇ СІМ'Ї

КРИВИЙ РІГ. Серьожа Гришин почав розмовляти на четвертому місяці життя. У вісім місяців він ходив, у дев'ять підпінував мамі, хорейстером за спеціальністю, у два роки і чотирі місяці вільно читав.

Непросто складалася доля хлопчика, який за своїм розвитком являв випереджав ровесників. Мама Серьоні Тамара Сергіївна, практично сама стала вчителем для сина до того часу, коли Серьожа засвоїв логарифми. Потім він почав займатися самостійно.

У нинішньому році дванадцятирічний Серьожа Гришин екстерном склав екзамен в середній школі № 26 і одержав атестат з відзнакою. А влітку він був зарахований вільним слухачем фізичного факультету МДУ.

Серьожа, як і раніше, захоплюється музикою, малюванням, грає в шахи, багато читав. Але найбільшим захопленням стала все ж фізика. Зараз Серьожа зачитується Ейнштейном, особливо — теорією відносності.

На змінку: дуже любить СЕРЬОЖА читати і читав

Фото А. КРАСНОЖОНА.

(Фотохроніка РАТАУ).



## Оазис для душі

Чи доводилось вам чути прислів'я «Хороша сім'я — газань в бурю, погана — буря в гавані»? Кожен, мабуть, прагне до втілення в життя його першої половини. А як саме це зробити в той час, коли психологи і соціологи стверджують, що через кілька років сімейного життя любов з'єднає вже менше половини сімей? Чи ж можливо самостійно здобувати, поглиблювати, вдосконалювати знання законів сімейного життя? Відкрити й опанувати «науку» гадю, можна й самостійно, але ще краще — удвох за книгою.

Одними з найпопулярніших серед книг, присвячених культурі кохання і проблемам сім'ї, є книги Юрія Рюрикова: «Три вчення. Любов, її вчора, сьогодні, завтра», «Трудність щастя. Любов і молода сім'я». Давайте розгорнемо останню, найновішу — «Саме утримання з чужих. Культура любові». (Київ: Реклама, 1985). Найбільше користі принесе вона молодим сім'ям.

Затянемо до цього «самозчителя». Мій погляд, наприклад, одразу захоплює такі заголовки, які «Подвійна етика кохання», «Юність зрілості», «Змінення і ускладнення почуттів», «Техніка безпечної під час конфлікту», «Що більш важливе для чоловічого кохання, а що — для жіночого?», «Між коліскою і партою». Але кожному — своє. У мене вже 15-річний стаж сімейного життя. А молодожона, мабуть, швидше зацікавлять розділи «Шкода і користь нехватаю», «Кризис медового рску», «Справжній чоловік думав перш за все про жінку».

Е в книзі психологічні тести, які допоможуть вам з наукової точки зору перевірити глибину і склад-

ність чи поверховість і легковажність своїх почуттів, переконатись у їх наявності чи відсутності в того, з ким ви створили сім'ю.

В одній із записок із студентської аудиторії автора запитали: чи не вважає він, що різке збільшення кількості розлучень, наявність кризових сімей і просто нещасливих свідчить про те, що сім'я вичерпала свої можливості?

Цікаві роздуми і висновки Ю. Рюрикова на цю тему. Він вважає, що зараз вмирає один, найпоширеніший вид сім'ї, а на зміну в мукх народжується інший. Багато років, пише він, сім'я була середнім влаштуванням, побуту і вирощування дітей, тобто домашньою «службою побуту» і притулком для дітей. Сьогодні ж доведено, що саме така сім'я розпадається найчастіше, бо сучасній людині вона тісна, замала. Іде повільний і важкий перехід від сім'ї типу «служба побуту» до сім'ї «служба душі», від сім'ї для дітей до сім'ї для дорослих і дітей. А тим часом виник ще один негативний тип сім'ї, де про гарні речі дбають, на жаль, більше, ніж про гарні стосунки...

Так, «доросле» щастя створити значно важче, але воно вагомніше, значніше, і діти будуть щасливі лише там, де щасливі батьки.

Чим невпинно йде прискорення ритму життя, чим небезпечніші нервові перевантаження, тим більш потрібна людям сім'я як будинок відпочинку, як оазис для душі.

А. КОРИНЬ,  
редактор обласної наукової бібліотеки імені Н. К. Крупської.Редактор  
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.«Молодой коммунар» —  
орган Кировоградского  
областного комитета  
ЛКСМ Украины.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:  
316030. МПС,  
м. Кіровоград,  
вул. Луначарського, 36.

БН 02386.

Обсяг 0,5 друку. ар.

Індекс 61103.

Зам. № 580.

Тираж 61 000.

Газета виходить в вівторок,  
четвер, суботуДрукарня імені Г. М. Димитрова  
видавництва  
«Кіровоградська правда»  
Кіровоградського обкому  
Компартії УРСР  
м. Кіровоград, вул. Гітлик, 2.